ESIMERKKEJÄ PIENVESIEN ENNALLISTAMISESTA

SUORAPURO

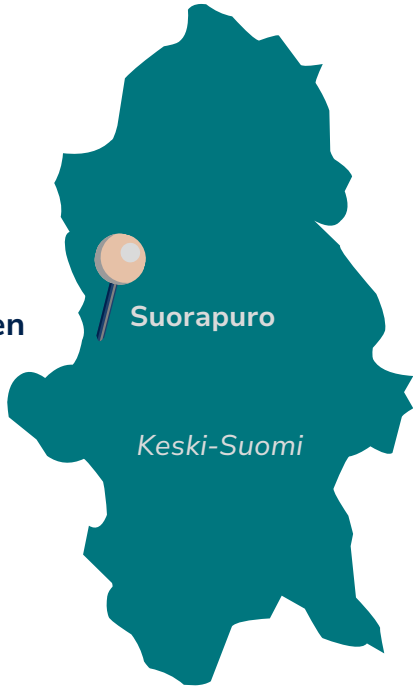

Suorapuro on noin 7 km pitkä Saarijärven ja Multian rajalla virtaava puro, joka saa alkunsa Pahalammesta ja laskee Kukonjoen ja edelleen Soutujoen kautta Keurusselkään. Puron 27 km2 kokoinen valuma-alue on pääosin turvepohjaista metsätalousmaata ja valuma-alueen latvoilla on laajat, jo toimintansa lopettaneet turvetuotantoalueet. Paikallisen muistitiedon mukaan Suorapurossa on ollut aikanaan taimenia ja muuta kalastoa runsaastikin, ennen valuma-alueen laajoja ojitushankkeita.

Mitä tavoiteltiin?

Puro oli osittain perattu ja perkaus oli mahdollisesti tehty parantamaan veden virtaamaa ojitushankkeita varten. Valuma-alue oli laajasti ojitettu metsä- ja turvetuotantoalueiden kuivattamiseksi. Puron virtaamaolosuhteet olivat voimakkaan äärevöityneet, vaihdellen voimakkaista tulvista hyvin vähäiseen virtaamaan. Tulvassa kova virtaus syövytti penkkoja ja uoman pohjalle oli kertynyt paikoin laajojakin hiekkapatjoja. Kunnostuksen tavoitteena oli vähentää tulva-ajan uomaeroosiota, monipuolistaa puron rakennetta ja hidastaa virtaamaa, jotta kalaston ja muun eliöstön elin- ja lisääntymisolosuhteet parantuvat.

Mitä tehtiin?

Purolle laadittiin vuonna 2022 kunnostussuunnitelma, jonka toteuttaminen aloitettiin elokuussa 2023. Puroa monipuolistettiin noin 250 m matkalta rakentamalla 10 kutusoraikkoa (6-62 mm raekoko), lisäämällä uomaan runsaasti isoja kiviä (>500 mm halkaisija) ja puunrunkoja (n. 20 kpl) sekä lisäämällä uomaan ns. poikaskivikkoa (>250 mm halkaisija). Kutusoraa lisättiin 20 tn ja poikaskiveä 20 tn.

Yhteenveto Suorapuron kunnostuksesta	
Sijainti	Saarijärvi, Keski-Suomi
Kunnostusosuuden pituus	250 m
Aika	2022–23
Kustannukset	16 000 € (sis. alv. 24 %)
Toteuttajat	Suunnittelu ja työnjohto: KVVY Tutkimus Oy Urakointi: Hyötyvuokraus Oy, Pekka Kaukonen

Mitä opimme?

Virtavesikunnostuksissa konetyön rooli on merkittävä ja mikäli halutaan saada vaikuttavuutta aikaiseksi, on konetyö välttämättömyys. Talkootyönä henkilötyövoimalla tehtynä tulos olisi jäänyt murto-osaan tästä. Jos uomat on aikanaan kaivinkoneella perattu, on myös ennallistamiseen laitettava vähintään sama työpanos.

Lisätietoja:

Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry

Tuomo Laitinen, Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry

puh. 040 061 4273

tuomo.laitinen@k-svy.fi

Ennallistaminen toteutettiin Pienvesi-HELMI-hankkeessa. **www.vesistosaatio.fi/pienvesi-helmi**